

Pojasnila o uporabi kod razlogov za R- transakcije SDD

1. OPREDELITEV R-TRANSAKCIJ SDD

Nekateri SDD nalogi zahtevajo posebno obravnavo, ker ena od vpletenih strank ne želi, da se nalog SDD izvrši ali niso izpolnjeni vsi pogoji za izvršitev SDD, kar zahteva pošiljanje več vrst sporočil, imenovanih R-transakcije. Med R-transakcije štejemo: ugovore (refusals), zavrnitve (rejects), vračila nalogov (returns), povračila denarnih sredstev (refunds), razveljavitve (reversals), preklici (revocation) in se tako poimenujejo, ker se njihova imena v angleščini pričenjajo s črko R.

Vrsta uporabljene R-transakcije SDD je odvisna od časa oz. trenutka v procesni verigi, ko je bil problem zaznan in je bila R-transakcija sprožena ali poslana, kakor tudi od stranke, ki je sprožila ali poslala R-transakcijo.

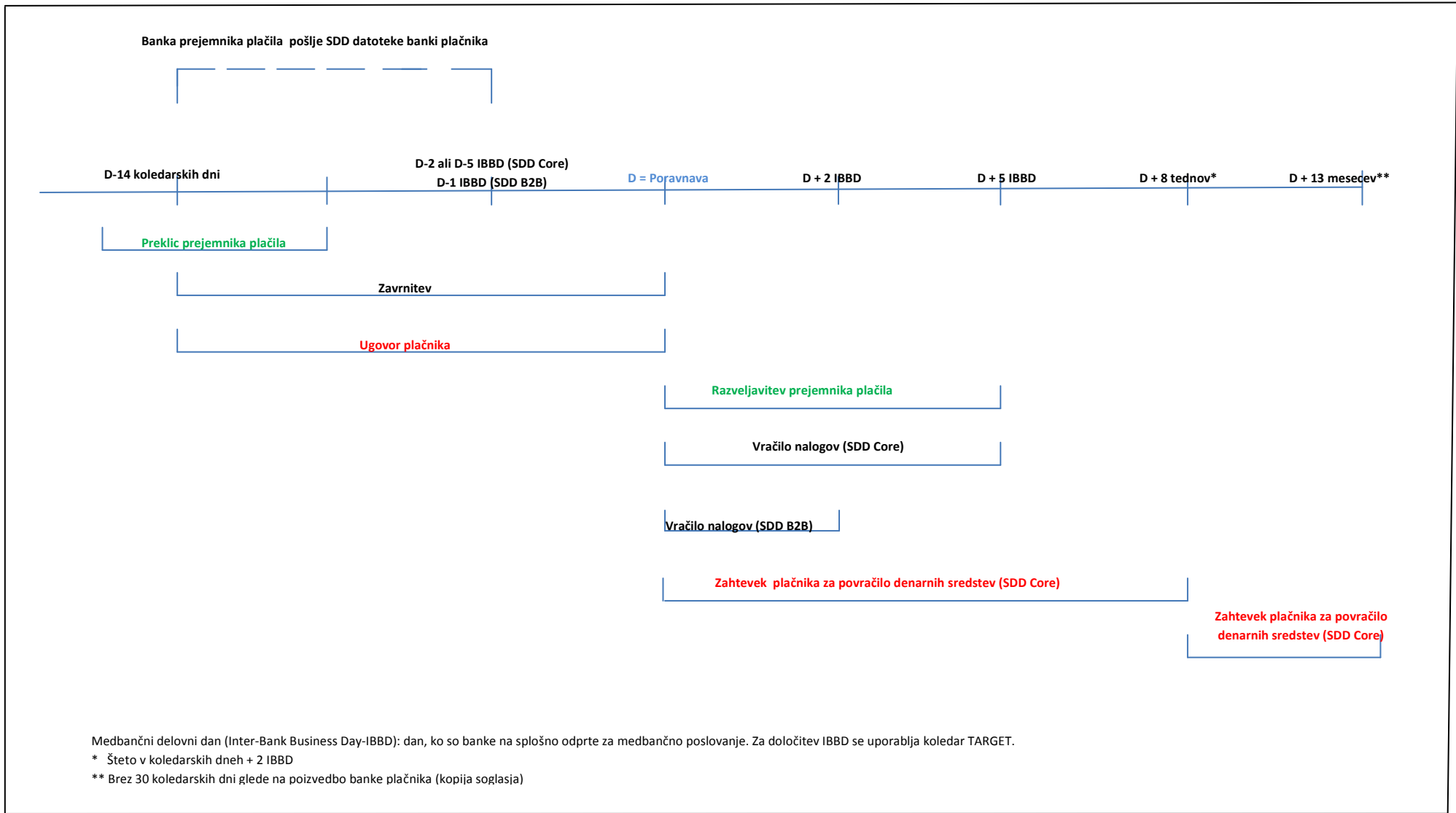
R-transakcije, ki jih posreduje banka plačnika:

- pred poravnavo: ugovori plačnikov (refusals), zavrnitve (rejects)
- po poravnavi: vračila nalogov (returns), povračila denarnih sredstev (refunds)

R-transakcije, ki jih posreduje prejemnik oz. banka prejemnika plačila:

- pred poravnavo: preklici (revocation)
- po poravnavi: razveljavitve (reversals)

Slika 1: Časovnica procesiranja R-transakcij po SDD Core in SDD B2B shemi

2. UPORABA KOD R-TRANSAKCIJ SDD

Pravilna uporaba oz. izbira kod razlogov R-transakcij, je podlaga prejemniku plačil za nadaljnjo reševanje neuspešnosti SDD naloga oziroma nadaljnjo komunikacijo s svojo stranko. V prvi spodnji tabeli so navedene kode za R-transakcije in njihovi najpogostejši razlogi za izbiro pri bankah plačnikov ter usmeritev za rešitev neuspešne SDD.

Druga tabela pa vsebuje seznam ostalih kod, ki jih lahko določijo oz. izberejo za R-transakcije banke plačnikov, banke prejemnikov plačil ali plačilni sistemi za SEPA DD.

Banke plačnika pri svojem procesiranju uporabljajo kode R-transakcij, ki so opisane v SDD RB. Poglavje 4 tega dokumenta, predpisuje ustrezno uporabo kod pri vsakem posebnem primeru nalogov za SDD.

Obstajajo pa nekatere omejitve pri uporabi kod razlogov za R-transakcije SDD v nacionalnih zakonodajah (n.pr. zaščita podatkov), n.pr. v Avstriji, Belgiji, Luksemburgu, na Nizozemskem, v Slovaški in Sloveniji.

Poleg tega banka plačnika oziroma skupnost bank plačnikov lahko uporabijo različne kode razlogov za R-transakcije v posebne primere:

- za R-transakcije obstaja več razlogov (n.pr. nezadostna sredstva in prejemnik plačila na črni listi). To je odvisno od IT obdelave v bančnih sistemih banke plačnika.
- R-transakcije so posledica izvedenih kontrol, ki se nanašajo na načela politike tveganj in poznavanje uporabnika (Know-Your-Customer - KYC) v banki plačnika. Banka plačnika lahko preverjala tip transakcije (FRST, RCUR...), enolično oznako soglasja za prejemnika plačila (Creditor Identifier - CI) in v skladu s tem naloge SDD zavrača (reject).
- za R-transakcije, ki so rezultat posebne storitve, ki jo ponuja banka plačnika. Primer za to je omejitev nalogov za SDD do določenega zneska, omejitev na periodičnost, omejitev za določenega prejemnika plačil, ki bi lahko bila del posebne storitve (n.pr. "avtorizacija/stop plačilo"), uporabljen kot mehanizem zaščite potrošnika.

Tabela 1: Seznam kod in razlogov za R-transakcije SDD, ki jih uporabljajo banke plačnikov

Koda	Opredelitev ISO	Razlog naveden v Pravilih delovanja (RB)	Obširen seznam primerov uporabe	Predlogi za postopke pri prejemniku plačila	Kratek opis za prejemnika plačila
AC01	Format številke navedenega plačilnega računa ni pravilen	Identifikator plačilnega računa ni pravilen (oz. neveljaven IBAN plačnika)	Zavrnitev: <ul style="list-style-type: none"> • Nepravilen format IBAN • IBAN ne obstaja na nivoju banke Vračilo nalogov: <ul style="list-style-type: none"> • IBAN ne obstaja na nivoju banke 	<ul style="list-style-type: none"> • Kontaktirati plačnika zaradi potrditve pravilnosti plačnikovega IBAN-a • V primeru spremembe soglasja: preveriti podatke, ki jih je posredoval plačnik • Preveriti bazo podatkov, ki se uporablja pri konverziji BBAN v IBAN 	<i>nepravilen račun plačnika</i>
AC04	Plačilni račun z navedeno številko je zaprt	Plačilni račun zaprt	<ul style="list-style-type: none"> • Plačilni račun plačnika je zaprt pri banki plačnika • Uporabljeno zlasti pri zavrnitvah Opomba: ta koda se v nekaterih državah ne sme uporabljati zaradi zaščite podatkov. V takih primerih bi se kot druga možnost lahko uporabila koda MS03	Kontaktirati plačnika za pridobitev številke novega plačilnega računa	<i>zaprt račun plačnika</i>
AC06	Navedeni plačilni račun je blokiran, prepovedano knjiženje transakcij na ta račun	Plačilni račun blokiran	<ul style="list-style-type: none"> • Plačilni račun blokiran • Plačilni račun blokiran za direktne obremenitve s strani plačnika 	Kontaktirati plačnika za drug plačilni račun / oz. drug način plačila	<i>blokiran račun/omejitve in prepovedi s strani plačnika</i>
AC13	Napačen tip računa plačnika	Račun plačnika je račun potrošnika	SDD nalog po B2B shemi ima naveden račun plačnika, ki je račun potrošnika ali tip plačilnega računa je namenjen potrošnikom	<ul style="list-style-type: none"> • Kontaktirati plačnika za pojasnilo in se dogovoriti o drugem načinu plačila • Dogovoriti SDD Core soglasje s plačnikom 	<i>plačnik je potrošnik (zavrnitev v primeru B2B transakcije)</i>
AG01	Transakcija na tej vrsti plačilnega računa je prepovedana	Direktna obremenitev na tem plačilnem računu prepovedana iz regulatornih razlogov	Direktna obremenitev na tem plačilnem računu ni dovoljena iz regulatornih razlogov (kot n.pr. varčevalni računi v posameznih državah) Pomembna opomba: koda AG01 ne sme biti uporabljena v primeru, ko so predloženi nalogi za SDD B2B za potrošniški plačilni račun plačnika. Tu mora biti uporabljena koda AC13	Kontaktirati plačnika za pridobitev informacije o drugem uporabnem plačilnem računu	<i>vrsta računa plačnika ne omogoča izvajanje SDD</i>

Koda	Opredelevalec ISO	Razlog naveden v Pravilih delovanja (RB)	Obširen seznam primerov uporabe	Predlogi za postopke pri prejemniku plačila	Kratek opis za prejemnika plačila
AG02	Neveljavna koda banke	Koda operacije / transakcije / tipa instrukcije nepravilna, nepravilen format datoteke	Uporabljen napačen tip instrukcije FRST namesto RCUR ali obratno.	Uporabiti pravilno kodo FRST oz. RCUR glede na to ali gre za prvo ali ponavljajočo obremenitev	<i>Nepravilna koda transakcije</i>
AM04	Razpoložljivi znesek denarnih sredstev ne zadošča za kritje navedenega naloga	Nezadostno kritje	Na plačilnem računu dolžnika ni dovolj denarnih sredstev za kritje celotnega zneska transakcije Opomba: ta koda se ne sme uporabljati v določenih državah SEPA zaradi zaščite podatkov. V takih primerih bi se kot druga možnost lahko uporabila koda MS03	Kontaktirati plačnika, da bo zagotovil kritje na svojem plačilnem računu	<i>nezadostno stanje na računu plačnika</i>
DNOR	Banka plačnika v plačilnem sistemu (CSM) ni registrirana pod to BIC kodo	Banka plačnika v CSM ni registrirana pod to BIC kodo	Banka plačnika v CSM ni registrirana pod to BIC kodo	<ul style="list-style-type: none"> • Kontaktirati banko prejemnika plačila glede dosegljivosti banke plačnika • Kontaktirati plačnika za dogovor drugega načina plačila 	<i>Banka plačnika ni vključena v SDD</i>
FF01	Format datoteke nepopoln ali neveljaven	Format datoteke nepopoln ali neveljaven	<ul style="list-style-type: none"> • XML datoteka ni bila točno izpolnjena oziroma je nepravilna • V datoteki je sintaktična napaka • Banka prejemnika plačila ali njena posredniška banka ni preverila XSD pred predložitvijo datoteke v shemo 	Popraviti XML datoteko	<i>Nepravilen format</i>
MD01	Ni soglasja	Ni soglasja	<ul style="list-style-type: none"> • Soglasje ne obstaja • Plačnik še ni potrdil B2B soglasja • Povračilo denarnih sredstev za neodobreno transakcijo (do 13 mesecev od obremenitve) • Preklicano soglasje 	<ul style="list-style-type: none"> • Analizirati značilnosti SDD transakcije • V primeru povračila denarnih sredstev kontaktirati plačnika 	<i>ni soglasja</i>

Koda	Opredelitev ISO	Razlog naveden v Pravilih delovanja (RB)	Obširen seznam primerov uporabe	Predlogi za postopke pri prejemniku plačila	Kratek opis za prejemnika plačila
MD02	Manjkajo podatki v informaciji v zvezi s soglasjem, ki jih zahteva shema.	Podatki v soglasju manjkajo ali so nepravilni	<ul style="list-style-type: none"> Podatki o soglasju, navedeni na SDD nalogu v informaciji o soglasju, niso identični podatkom v soglasju (spremembe niso bile sporočene) Podatki o enolični referenčni številki soglasja se ne ujemajo V primeru spremembe soglasja: originalni IBAN in IBAN na SDD nalogu sta enaka 	Popraviti način spremembe soglasja ali spremeniti informacijo	<i>nepopolni podatki v soglasju/isto soglasje za več plačnikov</i>
MD06	Povračilo denarnih sredstev na zahtevo končnega plačnika	Sporna odobrena transakcija	Brezpogojno povračilo denarnih sredstev (SDD Core – do 8 tednov po datumu obremenitve)	Kontaktirati plačnika	<i>zahteva plačnika za povračilo že izvršene SDD</i>
MD07	Končni plačnik je preminil	Končni plačnik preminil/firma ukinjena	Končni plačnik preminil Opomba: Opomba: ta koda se ne sme uporabljati v določenih državah SEPA zaradi zaščite podatkov. V takih primerih se kot druga možnost lahko uporabi koda AC06	Zaključiti (likvidirati) pogodbo s preminulim plačnikom	<i>plačnik preminil/firma ukinjena (v nekaterih primerih lahko dobijo obvestilo, da je račun zaprt oz. ukinjen)</i>
MS02	Razlog s strani končnega plačnika ni naveden	Ugovor (odklonitev) s strani plačnika	Ugovor plačnika ob prejemu SDD naloga	Kontaktirati plačnika	<i>ugovor s strani plačnika/omejitve in prepovedi/izvajanja SDD s strani plačnika</i>
MS03	Razlog s strani agenta ni naveden	Razlog ni naveden	Uporabiti le v primeru, kadar nacionalna zakonodaja (n.pr. zakoni o zaščiti podatkov) ne dovoljuje uporabe kod AC04, AM04, RR01, RR02, RR03 in RR04 Opomba: omeji se uporaba kode razloga MS03 in se nato izbere	Kontaktirati plačnika	<i>ni točno določenega razloga za neizvedbo SDD</i>

Koda	Oprelitev ISO	Razlog naveden v Pravilih delovanja (RB)	Obširen seznam primerov uporabe	Predlogi za postopke pri prejemniku plačila	Kratek opis za prejemnika plačila
RR04	Regulatorni razlog	Regulatorni razlog	Uporabiti le iz regulatornih razlogov razen RR01, RR02 ali RR03 Opomba: ta koda se ne sme uporabljati v določenih državah SEPA zaradi zaščite podatkov. V takih primerih se kot druga možnost lahko uporabi koda MS03	Kontaktirati banko prejemnika plačila	<i>regulatorni razlog</i>
SL01	Navedba posebne storitve, ki jo nudi plačniku banka plačnika	Posebna storitev, ki jo nudi banka plačnika, na primer, ko lahko banka plačnika preveri podrobnosti direktne obremenitve s svojo bazo podatkov o periodičnih direktnih obremenitvah in ugotovi neskladnost.	Pravica plačnika -potrošnika do zavrnitve SDD naloga: <ul style="list-style-type: none"> • prepoved za prejemnika plačila • omejitve zneska nalogov za SDD • omejitve pogostosti nalogov za SDD Druge storitve, ki jih nudi banka plačnika	Kontaktirati plačnika	<i>omejitve in prepovedi s strani plačnika</i>

Tabela 2: Seznam kod in razlogov za R-transakcije, ki jih lahko uporabljajo banke plačnikov, prejemnikov plačil ali plačilni sistemi SEPA DD

Koda	Opredelitev ISO	Razlog naveden v Pravilih delovanja (RB)	Obširen seznam primerov uporabe	Predlogi za postopke pri prejemniku plačila
AM05	Podvojitvev	Podvojitvev nalogov za SDD	Isti nalogi za SDD so bili obdelani v bližnji preteklosti (pred kratkim)	Preveriti, ali so bili nalogi za SDD v resnici podvojeni
BE05	Stranka, ki je sprožila sporočilo, ni prepoznana s strani končnega uporabnika	Nepravilen identifikator prejemnika plačila	Identifikator prejemnika plačila (CI) ni pravilen oziroma je bil spremenjen, ne da bi bilo sporočeno obvestilo o spremembi	Popraviti Identifikator prejemnika plačila (CI)
CNOR	Banka prejemnika plačila v plačilnem sistemu (CSM) ni registrirana pod to BIC	Banka prejemnika plačila v CSM ni registrirana pod to BIC	Banka prejemnika plačila v CSM ni registrirana pod to BIC	Prejemnik plačila kontaktira banko prejemnika plačila
FF05	Koda lokalnega instrumenta odsotna oziroma neveljavna	Koda vrste transakcije nepravilna (vrsta direktne obremenitve (CORE, COR1, B2B) nepravilna)	SDD Core: Identifikacijska koda sheme (to je: lokalni instrument), navedena v sporočilu, ni pravilna: <ul style="list-style-type: none"> • "CORE" pripravljena, toda s časi izvršitve, ki pripadajo COR1 • nalogi za B2B pripravljene v CORE datoteki 	Preveriti vrsto direktne obremenitve
RC01	V sporočilu navedena bančna identifikacijska koda ima nepravilen format	Identifikator banke nepravilen (oz. neveljaven BIC)	BIC udeleženke sheme ni pravilen	Kontaktirati plačnika oz. banko plačnika za pravilen BIC
RR01	Navedba plačilnega računa plačnika oziroma enolična identifikacija, potrebna za regulatorne zahteve, je nezadostna ali manjka	Regulatorni razlog	<ul style="list-style-type: none"> • manjka plačilni račun ali identifikacija plačnika • Regulatorni razlog Opomba: ta koda se ne sme uporabljati v določenih državah SEPA zaradi zaščite podatkov. V takih primerih se kot druga možnost lahko uporabi koda MS03	<ul style="list-style-type: none"> • Popraviti naloge za SDD zaradi dopolnitve informacije o računu plačnika • Kontaktirati banko prejemnika plačila
RR02	Navedba imena in/ali naslova plačnika, potrebna za regulatorne zahteve, je nezadostna ali manjka	Regulatorni razlog	<ul style="list-style-type: none"> • Manjka ime plačnika (naslov je neobvezno polje) • Regulatorni razlog Opomba: ta koda se ne sme uporabljati v določenih državah SEPA zaradi zaščite podatkov. V takih primerih se kot druga možnost lahko uporabi koda MS03	<ul style="list-style-type: none"> • Popraviti naloge za SDD zaradi dopolnitve informacije o imenu plačnika • Kontaktirati banko prejemnika plačila
RR03	Navedba imena in/ali naslova prejemnika plačila, potrebna za regulatorne zahteve, je nezadostna ali manjka	Regulatorni razlog	<ul style="list-style-type: none"> • Manjka ime prejemnika plačila (naslov je neobvezno polje) • Regulatorni razlog Opomba: ta koda se ne sme uporabljati v določenih državah SEPA zaradi zaščite podatkov. V takih primerih se kot druga možnost lahko uporabi koda MS03	<ul style="list-style-type: none"> • Popraviti naloge za SDD zaradi dopolnitve informacije o imenu prejemnika plačila • Kontaktirati banko prejemnika plačila